

Cyberbezpieczeństwo

Realizując obowiązek wynikający z ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1369) przekazujemy Państwu informacje pozwalające na zrozumienie zagrożeń występujących w cyberprzestrzeni oraz porady jak skutecznie stosować sposoby zabezpieczenia się przed tymi zagrożeniami.

Do najpopularniejszych zagrożeń w cyberprzestrzeni, z którymi mogą się Państwo spotkać, należą:

- ataki z użyciem szkodliwego oprogramowania (*malware*, wirusy, robaki, itp.),
- kradzieże tożsamości,
- kradzieże (wyłudzenia), modyfikacje bądź niszczenie danych,
- blokowanie dostępu do usług,
- spam (niechciane lub niepotrzebne wiadomości elektroniczne),
- ataki socjotechniczne (np. *phishing*, czyli wyłudzanie poufnych informacji przez podszywanie się pod godną zaufania osobę lub instytucję).

Sposoby zabezpieczenia się przed zagrożeniami:

- Zainstaluj i używaj oprogramowania przeciw wirusom i spyware. Najlepiej stosuj ochronę w czasie rzeczywistym.
- Aktualizuj bazy danych wirusów (dowiedz się czy twój program do ochrony przed wirusami posiada taką funkcję i robi to automatycznie).
- Regularnie aktualizuj oprogramowanie na komputerze, szczególnie oprogramowanie przeglądarek internetowych. Hakerzy szukają luk, a producenci cały czas „uszczelniają” wykryte luki w oprogramowaniu. Dzięki aktualizacjom mamy zawsze na komputerze najbardziej odporne na ataki hakerskie oprogramowanie.
- Nie instaluj na komputerze nielegalne oprogramowanie. Może ono zawierać przygotowane przez hakerów wirusy, które pomogą im w opanowaniu naszego komputera, wyłudzeniu danych, i w końcu pozwolą na okradzenie nas.
- Nie otwierajmy wiadomości i dołączonych do nich załączników z nieznanego źródła. W załącznikach może być ukryte złośliwe oprogramowanie.
- Nie otwieraj plików nieznanego pochodzenia.
- Sprawdzaj pliki pobrane z Internetu za pomocą skanera antywirusowego.
- Nie korzystaj ze stron banków, poczty elektronicznej czy portali społecznościowych, które nie mają ważnego certyfikatu, chyba, że masz stuprocentową pewność z innego źródła, że strona taka jest bezpieczna.
- Dokonuj płatności tylko z własnego komputera lub telefonu. Nie korzystaj do tych celów z publicznej sieci Wi-fi np. na lotnisku, w kawiarence internetowej.
- Pamiętaj, że żaden bank czy Urząd nie wysyła e-maili do swoich klientów/interesantów z prośbą o podanie hasła lub loginu w celu ich weryfikacji.
- Staraj się nie odwiedzać zbyt często stron, które oferują niesamowite atrakcje (darmowe filmiki, muzykę, albo łatwy zarobek przy rozsyłaniu spamu) – często na takich stronach znajdują się ukryte wirusy, trojany i inne zagrożenia.
- Nie zostawiaj danych osobowych w niesprawdzonych serwisach i na stronach, jeżeli nie masz absolutnej pewności, że nie są one widoczne dla osób trzecich.
- Nie wysyłaj w e-mailach żadnych poufnych danych w formie otwartego tekstu.
- Zmieniaj regularnie hasła do swojego komputera oraz dostępu do konta internetowego. Powinny to być hasła trudne i różne do każdej usługi internetowej.

- Pamiętaj o uruchomieniu firewalla.
- Wykonuj kopie zapasowe ważnych danych.

Zrozumienie zagrożeń cyberbezpieczeństwa i stosowanie skutecznych sposobów zabezpieczania się przed tymi zagrożeniami to wiedza niezbędna każdemu użytkownikowi komputera, smartphona czy też usług internetowych.

1. **STÓJ. POMYŚL. POŁĄCZ.** jest polską wersją międzynarodowej kampanii STOP. THINK. CONNECT.TM, mającej na celu zwiększanie poziomu świadomości społecznej i promowanie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni. Zapoznaj się z **dobrymi praktykami** opublikowanymi na stronach kampanii oraz z dostępnymi na niej **materiałami do pobrania**.
2. **OUCH** To cykliczny, darmowy zestaw porad bezpieczeństwa dla użytkowników komputerów. Każde wydanie zawiera krótkie, przystępne przedstawienie wybranego zagrożenia z bezpieczeństwa komputerowego wraz z listą wskazówek jak można chronić siebie, swoich najbliższych i swoją organizację. Zobacz wszystkie polskie wydania **OUCH** na stronie CERT Polska.
3. Zespół **CERT Polska** działa w strukturach NASK (Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej) – państwowego instytutu badawczego prowadzącego działalność naukową, krajowy rejestr domen .pl i dostarczającego zaawansowane usługi teleinformatyczne. CERT Polska jest zespołem specjalistów zwalczających zagrożenia w sieciach komputerowych. Zapoznaj się z **rocznymi raportami z działalności CERT Polska** zawierającymi zebrane dane o zagrożeniach dla polskich użytkowników Internetu, w tym również opisy najciekawszych nowych zagrożeń i podatności.